

Vrede voor mensen van het welbehagen
Preek over Jesaja 9 & 11 en Lucas 2
Paaskerk Baarn, 25 december 2012
Ds. C. Kruijswijk Jansen

Ik neem u mee naar de velden van Efrata een paar kilometer onder Bethlehem. Het ligt op de Westbank, bezet gebied. Daar ontmoeten we het jongetje dat op het voorblad van de liturgie staat afgebeeld. Hij woont daar. Vlak achter hem zie je de tenten van zijn familie.

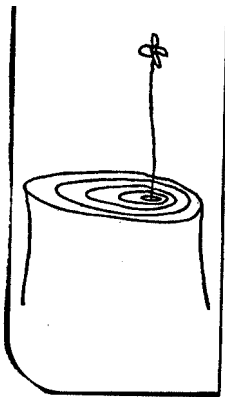
Zijn vader is herder met wat schapen en geiten, net als de herders in Lucas 2. Hij behoort tot 'het volk dat in duisternis wandelt'. Ze willen hier wonen, maar eigenlijk mag het niet. De oprukkende joodse nederzettingen eisen dit palestijnse gebied op. Dankzij een rechtszaak wonen ze nu niet illegaal, maar een weg naar hun tenten is er niet. Toen ik daar een jaar geleden was, hebben we zijn vader geholpen door rotsblokken aan de kant te leggen, zodat hij met z'n tractor tot bij z'n tenten kan komen. We waren welkom, het jongetje bracht ons warme thee.

Wat zou dit jongetje willen, wat voor visioen heeft hij? Ik denk net als wij: een huis, en als hij groter wordt een gezin, wat bouwland, wat vee, een paar olijfbomen.

Wat mag hij, wat krijgt hij? Niet zo veel. De kolonisten pesten hem weg, ze verstoren zijn nachtrust, bedreigen hem, maken hem bang. Honderden wegblokkades in het gebied ontregelen de samenleving. Zou hij naar school kunnen? Zou er werk voor hem

zijn? Welk visioen heeft dit kind? Ook zijn visioen is 'een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven, de heerschappij rust op zijn schouders...' Met verbazing en verwondering voel je de veerkracht van de jongen, zijn levensvreugde. Ook voor hem zingen de engelen in de kerstnacht in de velden van Efrata "Ere zij God in de hoge en vrede op aarde voor mensen van het welbehagen".

Ik neem u mee naar het twijgje aan de stronk. In de jaren dat het christelijk opinieblad Voorlopig verscheen, in de jaren '60, '70, '80 van de vorige eeuw, was het twijgje een teken van hoop dat voortdurend gebruikt werd. Het waren de jaren van de oorlog in Vietnam, van de Koude oorlog, van de Kernwapens en de neutronenbom, van de Apartheid in Zuid Afrika. Iedere keer als een demonstratie werd gehouden tegen deze onheilige zaken, verscheen het twijgje als een teken van hoop. Het was de tijd van Beyers Naude en Dorothee Sölle. Ds Beyers Naude was een van de weinige blanke Zuid Afrikanen die zich tegen het apartheidssysteem keerde, de theologe en hoogleraar Sölle verbond de woorden van verzoening en hoop radicaal met de wereld waarin wij leven.

Op twintig juni 1985 ontmoeten zij elkaar in een gesprek dat door de IKON televisie werd uitgezonden. Het werd een intens en uiterst boeiende ontmoeting, waarin zij hun strijd voor een betere wereld met elkaar deelden.

Aan het slot vroeg de gespreksleider Leertouwer: hoe houden jullie het vol? Sölle noemde toen het beeld van de bouw van een kathedraal. Ze dacht aan de Dom in Keulen, waar zij woonde. 'De bouw duurt wel een paar eeuwen. De eerste bouwers zullen nooit meemaken dat het af is, toch bouwen zij aan een huis van God dat eens gereed zal zijn'. Dan wendt zij zich tot ds Beyers Naude en vraagt hem: "Geef me uw zegen broeder, want die heb ik nodig". Beyers Naude omvat haar handen en spreekt een gebed uit: "Liefhebbende vader, ik dank u dat uw zegen op ons beiden rust, en op allen van ons, die zoeken naar waarheid en liefde en naar vrede voor de gehele wereld. Schenk ons die en help ons die te ontvangen en nooit meer kwijt te raken. Amen". Het was een ontroerend moment en een heel bijzonder gesprek.

Beyers Naude en Dorothee Sölle zijn mensen als twijgjes van hoop. Ze staan in een lange traditie van mensen die verwijzen naar het visioen van Jesaja 9:9 'Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn heilige berg'. Dat visioen in Jesaja komt op als het gerucht rondgaat dat er een kind is geboren in het paleis in Jeruzalem, een prinsje of een prinsesje. Dit kindje voedt de hoop op betere

tijden, dat er toekomst zal zijn voor de zwakken en de armen. En het beeld wordt opgeroepen van een onvattende vrede dat de wolf en het lam zonder bedreiging samen zijn, dat de panter en het bokje samen spelen, zoals een jongetje zonder gevaar bij het hol van een giftige slang kan zijn. Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil... De geboorte van een kind als teken van hoop. Mensen zijn de eeuwen door als de twijgjes aan de stam, als teken van de komende 'vrede op aarde voor mensen van welbehagen'.

Ik neem u mee naar Taizé, naar een van de ramen in de Kerk van de Verzoening. Daar hebben de broeders van Taizé een raam gewijd aan Izaäk. Uitgevoerd in rood als verwijzing naar de opgave van zijn leven om zich te geven. Eén hand rust op zijn schouder, teken van de opdracht die hij heeft gekregen, de andere hand is als een steun in zijn rug, teken dat hij niet zo maar op stap gaat: "Ga maar, Ik ga met je mee". Duizenden jonge mensen komen drie keer per dag samen voor het gebed, Izaäk inspireert hen om op zoek te gaan naar de zin en samenhang in hún leven, de opdracht die zij allen hebben en de bemoediging dat ze niet alleen gaan. "Ga maar, Ik ga met je mee". Iemand wees mij erop dat die jongen ook Jezus is. Jezus die zijn levensweg ziet als een opdracht om er te zijn voor mensen, en die kan aanvaarden omdat hij zijn weg niet alleen gaat, zijn Vader gaat met hem.

En zo worden in het Nieuwe Testament de verhalen verteld van Jezus die mensen ontmoet die niemand hebben. Totdat ze Jezus ontmoeten. Van mensen die door iedereen gemeden worden, onaanraakbaar. Totdat Jezus hen aanraakt. Mensen worden op hun benen gezet, krijgen de erkenning dat ze er werkelijk mogen zijn, ze worden weer tot leven gewekt. Jezus is de verpersoonlijking van de hoop op leven.

Die iemand die mij wees op het raam, dat deze Izaäk voor haar Jezus verbeeldde, was de vrouw die ons een jaar geleden rond leidde in Israël en de Palestijnse gebieden. Vorige week zondag negen dagen geleden nam zij afscheid van haar werk voor Kerk in Actie in Jeruzalem. In een kerk in de buurt van Alkmaar was de afscheidsdienst. Zij had de grote afbeelding van Izaäk bij zich. Ruim vijf jaar had die in haar kamer in Oost Jeruzalem gehangen, en haar geïnspireerd en bemoedigd om er te zijn voor de Palestijnse en Joodse mensen en organisaties die zoeken naar vrede en recht, om het leven met hen te delen.

Vandaag vieren wij de geboorte van Jezus, de Christus. Kerst is het brandpunt van hoop, in de geboorte van Jezus de Christus wordt de hoop getekend van een wereld waarin genoeg liefde en vrede is voor ieder mens. Jezus gaat ons voor. Ook hij is dat twijgje van hoop. Daarom zijn het de herders die de eerste getuigen zijn. Zij die tot het uitschot behoren en leven aan de rand van de samenleving, zij krijgen als eersten het teken van vrede. Vrede voor jou: God heeft je lief, jij mag er zijn op jouw manier, God heeft een welbehagen in jou!

In Jezus wordt zichtbaar en tastbaar dat God van mensen houdt. In hem bezingen wij het visioen dat God de eer krijgt omdat er vrede zijn voor mensen van zijn welbehagen.

Amen.